

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIJEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 11 lir — Račun pri poštni ček. zavodu: Ljubljana 10.351

Angriffe der Sowjets blutig abgewiesen

Erfolgreiche deutsche Angriffe am Dnjeper — Feindliche Vorstöße in Süditalien abgewiesen — 44 angloamerikanische Bomber im Westen abgeschossen

Aus dem Führerhauptquartier, 4. Okt. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt: Mehrere örtliche Vorstöße der Sowjets gegen den verengerten Kubanbrückenkopf wurden blutig abgewiesen.

Am mittleren Dnjeper brachten eigene Angriffe gegen die über den Fluss gestellten feindlichen Kampfgruppen trotz heftigen Widerstandes gute Erfolge.

Im Gebiete der Pripietmündung sowie im Raume westlich Smolensk griffen die Sowjets auch gestern mit starken Kräften vergeblich an.

In den übrigen Abschnitten der Ostfront fanden nur örtliche, wenn auch stellenweise lebhaft Kämpfe statt.

An der süditalienischen Front wurden im Raume nördlich Neapel und nordwestlich Foggia einige von Panzern unterstützte Vorstöße britisch-nordamerikanischer Kampfgruppen abgewiesen und dabei mehrere Panzer vernichtet.

Auf der Insel Korsika griff der Feind mehrfach die Stellungen unserer Nachhut um Bastia an, wurde jedoch nach kurzen Kämpfen zurückgeschlagen.

Deutsche Truppen setzten in Istrien das Unternehmen zur Vernichtung kom-

munistischer Banden erfolgreich fort. Nach Säuberung des Gebietes östlich von Görz wurde nunmehr das Gebiet östlich und südöstlich Triest freigezogen und dabei mehrere Bandengruppen zum Kampfe gestellt und vernichtet.

Feindliche Fliegerverbände bombardierten am gestrigen Tage Orte im besetzten Westgebiete. Es wurden Personenverluste und erhebliche Zerstörungen, vor allem in Wohngebieten einiger holländischer Städte, verursacht.

In der vergangenen Nacht griffen feindliche Bomber Kassel an. Die Schäden, hauptsächlich in der Altstadt, sind erheblich. Die Bevölkerung hat Verluste.

Luftverteidigungskräfte vernichteten bei diesen Angriffen 44 feindliche Flugzeuge. Zwei weitere, davon ein viermotoriges Flugboot, wurden im Seegebiet westlich England abgeschossen.

Die Luftwaffe bombardierte in der Nacht zum Montag Flugplätze und andere militärische Anlagen in Grossbritannien.

Deutsche Fernkampfverbände beschossen in der vergangenen Nacht die britische Küste und erzielten Treffer in Ramsgate, Deal, Dover und Folkestone.

Napadi sovjetskih čet krvavo odbiti

Uspešni nemški napadi ob Dnjepru — Sovražni sunki v južni Italiji zavrtni — 44 angloameriških bombnikov sestreljenih na zapadu

Iz Führerjevega glavnega stana, 4. okt. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja: Več krajevnih sovjetskih sunkov proti zoženemu mostišču ob Kubanu je bilo krvavo odbiti.

Ob srednjem Dnjepru so lastni napadi proti sovražnim oddelkom, ki so bili vrzeli čez reko, prinesli kljub živahnemu odporu dobre uspehe.

Na področju živja Pripieta in na področju zapadno od Smolenska so tudi večkrat zman napadale močne sovjetske sile. V drugih odsekih vzhodne fronte so bile samo krajevne, čeprav ponekod živahne borbe.

Na južnoitalijanski fronti je bilo na področju severno od Neapla in severozapadno od Foggie odbiti več sunkov britansko-ameriških bojnih skupin, podprtih s tanki. Pri tem je bilo uničenih več oklopnih voz. Na otoku Korziki je sovražnik večkrat napadel postojanke naših zaščitnih okrog Bastije, bil pa je po kratkih bojih zavrnjen.

Nemške čete so v Istri uspešno nadaljevale uničevanje komunističnih tolpe. Po

očisteno ozemlja vzhodno od Gorice je bilo sedaj v bojih očistoeno tudi ozemlje vzhodno in južnovzhodno od Trsta. Pri tem je bilo več skupin tolpe prisiljenih k borbi in uničenih.

Oddelki sovražnih letal so večkrat bombardirali kraje na zasedenem zapadnem ozemlju. Povzročena so bile človeške žrtve in znatna razaranja, predvsem v stanovanjskih predelih nekaterih nizozemskih mest.

V pretekli noči so napadli sovražni bombniki Kassel. Škoda je zlasti v starem mestu znatna. Prebivalstvo je imelo izgube. Protiletalska obramba je sestrelila pri teh napadih 44 sovražnih letal. Dve načelni, izmed teh en štirimotorni hidroplan, sta bili sestreljeni nad morjem zapadno od Anglije.

Nemško letalstvo je bombardiralo v noči na ponedeljek letališča in druge važne naprave v Veliki Britaniji.

Nemške daljnosledne baterije so obstrlejevale v pretekli noči britansko obalo in s dosegle zadetke v Ramsgateju, Dealu, Doveru in Folkestoneu.

Attacchi tedeschi sul Nipiro coronati di successo

Attacchi nemici nell'Italia meridionale respinti — 44 bombardieri britannici distrutti in occidente

Dal Quartier generale del Führer, 4 ottobre. Il Comando Supremo tedesco comunica:

Parecchi attacchi locali sovietici contro la ristretta testa di ponte del Kuban venivano sanguinosamente respinti.

I nostri attacchi sul Nipiro centrale contro i reparti nemici, respinti oltre il fiume, riportavano buoni risultati malgrado la tenace resistenza.

Nel settore della foce del Pripiet come pure nel territorio a ovest di Smolensk i sovietici attaccavano anche ieri inutilmente con forze ingenti.

Negli altri settori del fronte orientale da segnalare soltanto combattimenti locali seppur vivaci in certi punti.

Sul fronte sud-italiano, nella zona a nord di Napoli e a nord-ovest di Foggia, venivano respinti parecchi gruppi da combattimento nemici, sostenuti da carri armati anglo-americani venivano annientati parecchi carri armati.

Sull'isola di Corsica il nemico attaccava ripetutamente le posizioni delle nostre retroguardie intorno a Bastia ma dopo brevi combattimenti veniva respinto.

In Istria le truppe tedesche continuavano con successo le azioni intraprese per annientare bande comuniste. Dopo il rastrellamento ad est di Gorizia, è stato ora rastrellato il territorio ad est e a sud-est di Trieste ove furono costrette al combattimento e distrutte parecchie truppe di banditi.

Reparti aerei nemici bombardarono ieri località nel territorio occupato in occidente, causando perdite tra la popolazione e distruzioni considerevoli, specialmente nei rioni abitati di alcune città olandesi.

La notte scorsa bombardieri nemici attaccavano Kassel, causando danni considerevoli, specialmente nella città vecchia e perdite tra la popolazione. Durante questi attacchi la difesa antiaerea abbatté 44 aerei nemici. Due altri, tra i quali un idroplano quadrimotore, venivano abbattuti nelle acque ad ovest dell'Inghilterra.

La notte su lunedì, la Luftwaffe bombardava aerodromi e altri impianti militari nella Gran Bretagna.

Batterie tedesche di lunga portata bombardavano la notte scorsa la costa britannica colpendo obiettivi a Ramsgate, Deal, Dover e Folkestone.

Proglasitev neodvisnosti Filipinov

Tokio, 5. okt. R. Govornik japonske vlade je objavil, da bo proglasila neodvisnost Filipinov, čim se filipinska delegacija, ki se trenutno mudi v Tokiu, vrne na Filipine.

Izumiranje Kalkute

London, 5. okt. R. Posebni dopisnik »Daily Herald« imenuje Kalkuto »mesto počasnega izumiranja«. V bolnišnice se zatekajo neskončne množice ljudstva, ki je obnemoglo zaradi lakote. V večini primerov pa je pomoč že prepozna.

Delhi, 5. okt. R. Policijska uprava v Kalkuti poroča, da je bilo v zadnjih sedmih tednih 3500 smrtnih primerov zaradi lakote. V restnici pa je ta številka še mnogo višja. Neki indijski list poroča, da umre vsak dan po povprečno 75 ljudi zaradi popolne izčrpanosti.

Nezadostna prehrana v Angliji

Madrid, 5. okt. T. U. Angleški list »Statistic« píše, da se ne da oprekat, da je v Angliji vsakdo prizadet po kakršnikoli obliki preslabše prehrane. Trditve vlade, da angleško ljudstvo ni bilo še nikdar bolj zdravo, kakor je sedaj, je brez vsake podlage. Zdravniki nimajo zaman polne roke dela.

Spremembe na vodlinih mestih angleške mornarice

London, 5. okt. R. Angleška admiraliteta objavlja, da je prvi lord admiralitete in šef mornariškega generalnega štaba iz zdravstvenih razlogov odstopil. Za njegovega naslednika je bil imenovan admiral sir Cunningham. Tudi za glavni pomorski oporišč v Gibraltarju in Malti so bili imenovani novi poveljniki.

PLUG IN MEČ — POROKA ZMAGE

Velik govor ministra dr. Göbbelsa na prazniku žetve v Berlinu

Berlin, 5. okt. TU. V vseh pokrajinah Nemčije praznujejo praznik žetve je dosegel svoj vrhunec v nagovorih državnega voditelja kmetov Beckeja in državnega ministra za propagando dr. Göbbelsa na velikem manifestacijskem zborovanju v berlinski spornici palači, na katerem je prebivalstvo državne prestolnice na simboličen način izrazilo nemškemu kmetu zahvalo vsega nemškega naroda za trdno in požrtvovalno delo za zagotovitev prehrane.

O govoru državnega voditelja kmetov, državnega tajnika Beckeja, ki je izrazil kmetu prebivalstvu najvišjo zahvalo in podčrtal, da je to delo polno vzgoje in organizacije narodnega socializma, smo že poročali.

Državni minister dr. Göbbels je v svojem velikem govoru sporočil predvsem zahvalo Führerja kmetom in delavcem ter orisal politični in vojaški položaj. Podčrtal je, da so se kmetje izkazali vredne odgovornosti in naloge, ki so jo prevzeli, ko so se obvezali, da bodo v tej vojni skrbeli za vsakdanji kruh. Ob njihovem trudu in požrtvovalnosti so se izjavile vse naše sovražnice, da bi nemški narod izstradal, saj je bil obrok kruha ob začetku petega vojnega leta povišan tako, da je sedaj za 100 gramov dnevno večji kakor ob začetku vojne.

Prehajajoč na politični položaj, je minister predvsem poudaril, da v Nemčiji ni nobene vojne opozicije, kajti na čelu Reicha je Führer, ne pa kak izdajalski kralj. Poleg tega v nemški oboroženi sili ni nobenega vojaka, ki bi postavil strahopetno predajo na čast in končno je nemško ljudstvo preveč zrelo in doraslo, da bi nasledilo hinavskim lažem sovražnika. O bodočem razvoju vojnih in političnih akcij noče, je dejal minister Göbbels, ničesar prorokovati. Oni narod bo izgubil vojno, ki ne bo za totalno vojno izvršil najobsežnejših naporov. Narod pa, ki bo zastavil totalno ljudsko silo in ki je odločen, da nikdar in za nobeno ceno noče prolati svojo čast in svojo svobodo ter odloži orožje, bo to vojno z v naprej preračunljivo matematično točnostjo dobil.

Prehajajoč na vojaški položaj, je ugotovil, da so teroristični letalski napadi na nemška mesta v zadnjem času postali redkejši ker se je protiletalska obramba v zadnjem času znatno povečala in zboljšala. Sovražne izgube so zaradi tega vedno večje in bodo v bodoče še narasle. Tako zbrane letelce trpinjave bodo postale letelce rakve. Splošno je znano, kolikšno gorje povzroča letalska vojna, toda naši vojni industriji ne povzroča nobene škode.

Glede podmorniške vojne se Angleži in Američani zelo motijo, če mislijo, da je

nevarnost že premagana. Ta nevarnost se bo nekega dne zopet pojavila v vsej svoji stari veličini, je dejal dr. Göbbels.

Kar se tiče naše borbe na vzhodu, ima dovolj obrambne moči, da drži boljševizem uklenjen daleč od naših meja. Če so bili v zadnjih tednih na vzhodni fronti izvedeni odmakalni pokreti, je to plod prav tako drzne kakor stvarne preudarnosti. Kakšen pomen ima to za naše vojno vodstvo, bo sovražnik še dobro občutil. Vzhodno vedno predstavljaj za nas grožnjo, dokler ne bo dosežena jasna odločitev. Male nevarne države bi storile dobro, če bi bile Nemčiji bolj hvaležne, ne pa, da kritizirajo njeno vojno vodstvo, kajti za hvaležnost imajo vse pogoje, za kritiko pa nobenega pooblastila in nobene upravičenosti.

Rimska izdaja je bila zdravilen nauk, ki kaže vsem, da so izgubljeni in izročeni sovražniku na milost in nemilost, če odložijo orožje. Italijanske drame, je dejal minister Göbbels, mi ni treba še v podrobnostih opisivati. Iz pohoda Angležev in Američanov na Monakovo in Berlin ni bilo nič. Lahko pa s ponosom beležimo prirastek se enega kraja brez države in maršala brez časti kot vsajski prirastek. Anglo-američani se borijo le na periferiji Evrope. Do jedra naših obrambnih položajev sploh se niso prili in tu še se bodo morali izkazati. Naši vojski se bodo prav gotovo.

Narodni socialisti smo se od vsega početka izjavljali v tem duhu. Führer nam je v tem najbolj prepričljiv primer. Vedno na novo občutimo, da imamo v njem na čelu države meča, katerega notranja moč in vera bosta obvladali vsako težkočo.

Na primeru Italije mora vsak Nemec in vsak pripadnik ogroženih evropskih narodov spoznati, kam vodi, če narod v kritični razvojni dobi izgubi živce in postane nezvest svoji stvari. Prav sedaj je treba biti trdi, odločen in vztrajni. Najzaj ni več poti, marveč samo naprej. Iz tega prepričanja raste nezadržno prihajajoča velika zmaga. Mi narodni socialisti nismo nikdar niti minuto dvomili o tem. Zmagali bomo ker je to v logiki zgodovine, ker hoče tako višja usoda, ker ni druge kakor predpisane poti in ker bi brez naše zmage zgodovina izgubila svoj smisel. Nemiselna pa zgodovina ni. Nekega dne se bo ta vojna končala z zadnjo veliko preizkušnjo živcev in moči. Takrat se bo nenadno dvignila zavesa pred uganko naše dobe in pokazala se bo silka novega sveta, sveta mogočnega in lepega miru, v katerega bomo šli s pogumnim korakom iz tega krvavega sveta sedanje vojne.

Izvajanja ministra so bila čisto prekinjena z navdušenim odobrovanjem poslušalcev. S

Položaj na bojiščih v Rusiji in Italiji

Neve visoke izgube boljševikov in Anglosasov

Berlin, 5. okt. R. Dodatno k poročilu nemških oboroženih sil poročajo o položaju na bojiščih:

Na kubanskem mostišču so naše čete zavzele novo pripravljeno položaje. Pri tem je bilo, kakor je bilo že objavljeno, izpraznjeno mesto Taman po uničenju vseh vojaških naprav in od sovražnika docela neovirano. Sovražnik v nobenem primeru ni mogel motiti poteka naših ukrepov. V bistvu se je skrajšalo bojišče, tako da Sovjeti tega niso niti opazili. Močan ogenj topništva je držal sovražnika ves dan v njegovih položajih. Boljševiki so pozneje zaman poskušali slediti in dohiteti s svojimi tanki in svojo pehoto naše oddelke.

Osvoboditve obrambni ogenj, našega topništva, je obušespešil vse sovražne napade, ki so jih poskušali izvesti proti našim položajem v moči ene divizije. Grenadirji in lovci so onemogočili vsake sovražni prodor. Drugi bataljon frankovskih grenadirjev je krvavo odbil te napade, kakor je odbijal zadnje tri dni napade dveh sovražnih divizij in branil nemške položaje za vsako ceno. Številni sunki Sovjetov so se zaradi učinkovitih napadov sturmoglavskih letal in dobro merjenega ognja našega topništva izpolnili. Boljševiki so utrpeli večerjaj popoldnevo zopet izredno visoke izgube. Sleheri sovražni poizkus, da bi prebil nemško obrambno črto, se je izjalovil sprčo živahnega odpora in hrabrosti nemških vojakov. Prav tako je propadel sovražni poizkus, da bi se sovražne čete prepeljale čez neko široko jezero in prišle nemškim četam za hrbet. Pet sovražnih čolnov se je na vodi prevrnilo, ostali trije pa so nato pobegnili.

Na italijanskem bojišču so brzo bojna letala obstrlejevala angleške in ameriške transportne kolone z bombami in strojnimi kamni. Na neki važni dovoznici cesti je bilo razdejanih 10 polno naloženih tovornih avtomobilov, več drugih vozil pa hudo poškodovanih od bombnih zadetkov. Ob italijanskim obali so brzo bojna letala v nizkih poletih napadla izkrcane sovražne čete. Velika prevozna ladja je bila z bombami hudo poškodovana.

Na Atlantiku so nemška bojna letala za dolge proge napadla sovražni štirimotorni hidroplan ter ga po pet minutni borbi uničila. Nemški lovci so sestrelili pri tej priliki še neko drugo sovražno letalo.

Izredni obrambni uspeh nemških lovcev

Berlin, 5. okt. R. O izrednem obrambnem uspehu nemških letalcev predčerašnjim ponoči, se poročajo:

Sestreljeni so bili v glavnem štirimotorni bombniki. Kljub neugodnemu vremenu je nemška letalska obramba na zapadu napadla sovražne bombe oddelke še predno so pridrli nad nemško področje. K boju je startalo veliko število nočnih lovcev. V ogroženem ozemlju je uprizorilo protiletalsko topništvo uspešne zaporne ognje. Že

ponovno odlikovani nočni lovec narednik Finkel je zopet sestrelil dva štirimotorna bombnika. Zadetih bombnikov so se vneli v zraku in eksplozivni radi pa se razbili ob udarcu na zemljo. Tudi Angleži so že morali priznati, da so imeli izredno hude izgube. O hudi borbi nekega nemškega lovca poročajo: Ko je uprabil še svojo moč, je a mu je štirimotorni sovražni bombnik kljub hudim poškodbam še poskušal pobegniti. Se je nemški lovec s svojim letalom vrgel nanj in ga zadel tako, da je bombnik takoj strmoglavil na tla, kjer je eksplozirala. Nemška posadka se je rešila s padali.

Angleško priznanje nemškemu vojaku

Lizbona, 5. okt. T. U. Posebni dopisnik angleške poročevalske službe »Exchange Telegraph« je obiskal v Južni Italiji nemške ujetnike in jih opisuje kot nosilce odločnega odpora proti anglo-ameriški invaziji. Odločnosti in zaleta nemških vojakov ne zna svojim citateljem pojasniti drugače, kakor da jih imenuje mlade narodne socialiste, ki da so najnevarnejši nasprotniki in ki tudi v najtežjih položajih ne opuste borbe. So to fanatični narodni socialisti, piše dopisnik, ki so tudi v ujetništvu prepričani o končni zmagi Nemčije.

Pozne ameriške ugotovitve

New York, 4. okt. R. Nagli nemški ukrepi v Italiji so dali newyorškemu »Timesu« hitrost za naslednjo ugotovitev: Nemci so prvič izkoristili Angleži in Američani. Očitno imajo Nemci hitreje prst na sprožilo in se znajo hitreje prilagoditi položaju.

Novi japonski letalski uspehi

Tokio, 4. okt. R. Japonsko letalstvo je potopilo dne 1. oktobra v sovražnem konvoju v Veliki vzhodni morščini petoro ladij, nadalje je zažgal eno križarko in poškodoval tri prevozne ladje. Izmed spremljajočih letal jih je bilo 10 sestreljenih. V mesecu septembru sta vojna mornarica in letalstvo potopila skupno 6 sovražnih podmornic.

Ibn Saud proti Angležem

Ankara, 4. okt. R. Arabski kralj Ibn Saud je odklonil prošnjo egiptskega ministrskega predsednika Nahas paše, da bi se udeležil panarabske konference v Kalru. Na posebno poslanico, ki mu jo je izročil egiptski odpravnik poslov, je izjavil, da ni voljan prevzeti kakršnekolik obveznosti glede arabske zveze. Ta odklonitev je naperjena proti angleški arabski politiki.

Rim, 4. okt. R. Na Siciliji so vse banke postavljene pod kontrolo zastopnikov židovskih ameriških bank. Zasedbeve oblasti so prisilile italijanske banke na Siciliji, da so namestile ameriške uradnike.

posebno pozornostjo so mnoge spremljale njegova izvajanja o badoglijevskem izjavitju in večinotno pritrjevanje je prekinilo njegov govor, ko je govoril o izgubi časti in svobode. Se prav posebno pa je odmevala iz vihanega pritrjevanja navdušenih množic odločnost slediti Führerju čez dm in strn, da bi skupno z njim dosegli cilj pomodne zmage.

Poslanstvo slovenskih domobrancev

Poročali smo že o krašno uspehi nemškega propagandni priditvi za Slovensko domobransko legijo. V naslednjem prinašamo v celoti programatični govor, s katerim je častnik legije orisal poslanstvo slovenskih domobrancev.

Dvanajsta ura bje! Dvanajsta ura za nas Slovence in za našo lepo domovino! Dvanajsta ura, ura razdejavanja, ognja in meča, ura nedolžno prelite dragocene naše krvi, ura stiske in groze, ura stoterih izdaj in sramotnih odpadov, ura, kakršne naš slovenski narod še ni doživel.

In kdo te je privedel tako daleč na rob prepada, ubogi naš narod? Povejmo enkrat jasno in odločno: to so storili slovenski komunisti, ki so s pomočjo tuje organizirali OF in njene tolpe, katerih cilj je, kakor pravijo sami, sborba proti okupatorju, »osvoboditev slovenskega naroda«. Ker pa je OF samo ogaben plašč za delovanje komunizma, ter je vse to le oborožena komunistična držala, ki hoče izvesti komunistično revolucijo, da bi zavlada komunistična partija, — zato poje komunistični pesnik »naš bog so rop, požig, umore, — zato se komunisti niso v dveh letih nikdar spopadli z italijansko vojsko, — zato je padlo od njihovih rok čez pet tisoč neoboroženih nedolžnih Slovencev, — zato so največje napade pretpele postojanke, kjer ni bilo nobenega Italijana, — zato so imeli največji komunisti silajne zveze s predstavniki Badoglijeve klike — in zato danes badoglijevski častniki in vojak skupno s komunističnimi tolpmi bruhata ogenj in smrt na naše slovenske vasi, cerkve, šole in domačije.

Zavedajmo se, da se to uro in te dneve odigrava žalostiga, po svoji grozi brezimna, po svojem obrazu stotika, žalostiga, ki ji je ime Novo mesto, Idrija, Cerklina, Turjak, Gorica, ki ji je ime tako kot Stehmeran po bratovski križdi z bratovsko krvjo zaznamovanemu slovenskemu kraju. Če nas bo še osvobodila narodna osvobodilna vojska, potem bo postal naš narod narod berčarjev, naša preplepa slovenska zemlja pa eno samo pogorišče in pokopališče.

Toda v tej strašni uri, ko toče kri, ko svigajo plameni, ko grozote mračno nebo nad nami, se Ljubljana ziblje v svojem običajnem kratkočasju in komednost. Ne samo to, ta Ljubljana odobrava in hvall, Ljubljana ploska, ko umirajo slovenski kmetje in delavci, slovenski duhovniki in razumniki, ko gori domaćina naš vseh!

Ogenj, ki se dviga iz tisoč naših utenceh domačij, ni še zadostil svetlu, krik umirajočih še ni dovolj glasen, da bi gani srca in odprli oči. Dobijo se še ljudje v Ljubljani, ki ali delajo sporazume z zločinci, ali z vška ocenjujejo naše delo in ugotavljajo, da nimamo prav, pri vsem tem pa se pripravljajo, da bodo, ko bomo mi očistili slovensko zemljo rdečega madeža, stopili pred narod in rekli: »Mi edini imamo čiste in neomaščevane roke, sedaj bomo pa mi tvoji voditelji!«

Mi slovenski domobranci pa pravimo: Kdor ni do danes spregledal, je ali slepec ali pa zločinec! Slepec bo spregledal, ko bo trpel sam, zločinec pa tedaj, ko ga bo udarila in pobila roka ljudskega maščevanja. Kdor ni z nami, je proti nam! Zakaj, kdor se ne more ali neče zavdati tega, kar je bilo in kar je, naj se zavtega, kar bo! Naša dvanajsta ura ni le ura slovenskega trpljenja, stiske in groze, je tudi ura prebujenja in ura vstajajočega neizprosnega maščevanja, ura neodložljivega plačila za vse neposredno in posredno delo na škodo našega naroda, ura plačila za vse izdaje, za vse podpiranje, za vse dvojne in trojne igre, za vse ljubimkanje s pogubljivimi naše domovine, za vsa posredovanja in podkupovanja, za vse podle in pokvarjene simpatije in lahkomiselne zarote naveličanih duš in presitih trebušev.

Naša dvanajsta ura je ura slovenskega meča, ki ga naše mlade, v obupu in gorju utrjene roke vlečejo iz nožnice! Slovenska domobranska vojska, maščevalka in osvobodilka naše izdane in razdejane domovine, je na pohodu. Naš korak je odločen in trd, toda še odločnejši in še trša je naša pest, ki bo udarila kakor kldivo in kot vihar pometla z naše zemlje vso gnulbo in vse zločinstvo, kar se ga je nagrmadilo pri nas v dveh letih strahote, izdaje in sramotnih kupčij.

Zdaj smo tukaj, pred obličjem Ljubljane in vsega naroda, ne vsi, samo zastopniki tistih, ki so prišli, ki prihajajo in ki bodo še prišli in se z nami strnili v val, ki bo objel in opral vse naše domovine!

Rodila nas je bolečina okrvavljene slovenske zemlje, prekalili viharji in politkal usodni čas! Mi smo maščevalci preteklosti, gospodarji sedanosti, poročajo bodočnosti ter z njo miru, reda in pravice, nosilci vsega, česar je naš trpeč narod danes lačen in žejen. Mi gremo naprej za ciljem, h kateremu nas žetna prisača, dolžnost in zvestoba do zemlje in naroda, ki sta naša dala!

Kdor gre z nami, bo z nami zmagal, kdor ostane ob strani, bo odpihnen kot pleva, kdor bi nam hotel zastavljati pot, bo uničen, kakaj naše orožje, obezbe slovenskih domobrancev ni več dobita, ni več bočeta, ne postarja, temveč meč!

Udarila je namreč ura, ko »za blagor očetajave naj puka govorita

O tem in onem

Pred 3300 leti je umrl egiptski kralj Tut-Anch-Amun. Po takratni navadi so mu dali v grob raznega živeža in tudi merica graha. Pred leti so, kakor znano, odprli njegov grob, kjer so našli še vse te stvari nedotaknjene. Nekaj angleških učenjakov pa je prišel na izvirno in preprosto misel. Vsadil je nekaj zrn tega tisočletnega graha, ker ga je zanimalo, če bo grah vzklil. In glej čudež! Seme je pogrnalo in dalo mnogo lepih strokov, polnih debelega graha.

Neki Američan je hotel izvršiti navidezno preprosto in lahko nalogo. Hotel je namreč list papirja 50 krat preganiti. Toda izkazalo se je, da je to naravnost nemogoče. Če preganimo namreč papir trikrat, postane čemerkar tako debel. Če ga preganimo sedemkrat, postane osem in dvajsetkrat debelejši. Številke postajajo vedno večje. Če bi hoteli to izvršiti, bi morali imeti papir, ki bi bil velik kakor površina Zemeljskega kroga.

Prvi papir so izdelali Kitajci, menda okoli 100 let pred Kristusom. Od njih je prišel na Japonsko, okoli leta 750. Kitajski stusar Arabcem, ki so ustanovili leta 794 prvo tiskovnico papirja v Bagdadu. Prej so papir izdelovali iz starih cunj, danes pa ga izdelujejo po večini iz lesa.

V Mazurskih jezerih žive ščuke, dolge dva metra in težke do 35 kg.

Najbolj mizro mesto na svetu je Verhojansk v Sibiriji. Pozimi pade večkrat termometer na 69 stop. pod ničlo, v juliju pa pride celo 13 stop. pod ničlo.

Najstarejši bankovec na svetu se nahaja v britski muzeji v Londonu; je to kitajski papirnat denar iz l. 1260 po Kr. r. V Evropi je izdal prve bankovce Švedska, in sicer leta 1620.

Metulji spe kakor netopirji z glavo navzdol.

Znani svetovni slikar in kipar Leonardo da Vinci je bil levicar; vsa svoja dela je napravil z levico.

Ekskimi, najbolj severni narod na svetu, plačajo zdravnik takoj ob začetku zdravljenja. Če pa bolnik ne ozdravi ose, mora zdravnik vrniti za zdravljenje prejeti znesek.

Skrjanček se lahko dvigne 600 m visoko. Z v višini 300 m nam izgine izpred oči, toda njegovo petje slišimo še vedno.

Beljak in trup kake klopotce sta sestavljena iz enakih količin istih kemičnih prvov. Na Japonskem izpremeni človek večkrat svoje ime; prvi pri polnoletnosti in petnajstem letu, drugič pri poroki in tretjič, ko dočezne kako višjo družabno stopnjo.

Zanimivosti iz živalskega življenja

Ameriški znanstvenik Hower je ugotovil, da zaplodi muha v dobrih petih letih 327 milijonov potomov. Ta roj 9 mušjih rodov bi tvoril gost megle, ki bi lahko pokrila na primer celo Vipavsko dolino.

Oslu se godi huda krivica. Omalovažujemo ga, ko da bi bil največji bedak med živalmi. Pa se motimo. Če zapremo na primer osla v zagrani prostor moramo vohod zelo dobro zapreti, ker nam sicer uide. Konj pa bo dirjal ob ograji gori in dobi, pa bo le redkokdaj našel izhod. Če napadejo konja dve živali, beži na svo moč. Osel pa si poišče varen kot, od koder deli udarce s kopiti na vse strani, da mu zver ne morejo zlepa blizu. Bodimo torej pravični in ne zmerjajmo ne osla in ne človeka z oslom!

Čebela Brencica je priletela v panj, bogato obložena z medom, ki ga je nabrala na lipi pri cerkvi. Rada bi tovariščam povedala, da je odkrila v bližini lipi velikansko medišče. Kako jim to pove! Plesat začne, po 20krat se zasuje okoli sebe, potem pa mahoma obane in se spusti iz panja spet na lipo. Druge čebele ki so čepale okoli nje, je ples silno razburil. S tipalnicami se skušajo dotikati začka plesoče čebele. Tako povleče srečna ples po polno čel za seboj. Voj cvetja in medu, po katerem je dila Brencica, jim razodene, kje so sladki lipovi cveti.

Francoski naravoslovci so točno izračunali, koliko bi moral kmet plačati raznim svojim dobrim pomagačem, ki mu delajo zastonj, ne da bi jih kmet videl. V liri bi zaslužili škinkovec in taščica po 60 lir, zaba po 70, krastica, senica in kušar po 80, poslušica 100, ječ 130, sova 200, lastovica 250, netopir pa celo 350 lir na leto.

Netopir je eden najboljših kmetovih pomagačev, ker požre neznanško število škodljivih žuželk. Nikar ga torej ne preganjajmo! V Severni Ameriki se dobro zavedajo neprecenljive koristi, ki jo donosa netopir. Zato so po številnih krajih postavili posebne stolpe za netopirje, kjer te živalce lahko mirno prebivajo. V Teksasu je bilo toliko komarjev moskitov, ki prenašajo mrzlico, da je živina kar divjala zaradi bolečine. Spravili so jih krdelo netopirjev, jim postavili stolpe in kmalu ni bilo več komarjev. Izračunali so, da požre vsak netopir okoli 250 komarjev na noč. Netopirji živijo po 20 do 30 let, vsak od njih uniči v svojem življenju več milijonov komarjev in drugih škodljivih žuželk.

Največja jajca leze stokonoga novejka. Jajca so velika kakor otroška glava in težka 2 kg. Eno zaleže za 24 kurjih. Vsaka samica jih izleže do 20 na leto. Afriški trgovci plačujejo novejka jajca po 400 lir eno.

RADIO LJUBLJANA

TOREK, 5. OKTOBRA

8.30-9.00: Jutranji pozdrav. 9.00-9.20: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.20-12.30: Uvod. 12.30-12.50: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.50-13.00: Pisana glasba. — Igra Mali orkester. Vodi: Štenovc. 14.00-14.15: Poročila v nemščini. 14.15-15.00: Popoldanska glasba. 15.00: Poročila nemškega vrhovnega poveljstva. 17.00-17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15-18.00: Zbavni koncert. 19.00-19.30: »Lepe pesmi, poje Valerija Heybalova. 19.30-19.50: Poročila v nemščini in slovenščini. Poročila nemškega vrhovnega poveljstva in italijanskega. Napoved programa za naslednji dan. 19.50-20.00: Mala mediera. 20.00-20.20: Poročila v nemščini. 20.20-21.00: »Prikljubne melodije. — Igra Radijski orkester. Vodi dirigent D. M. Štjanc. 21.00-22.00: Dela modernih kompozitorov. 22.00-22.10: Poročila v nemščini.

Začetek meseca je:
obnovite naročnino!

Začel se je osmi letnik „Umetnosti“

Ljubljana, 5. oktobra

Bojazen, da bo pod vplivom težavnih razmer moral prenehati tudi naš edini mesečnik za umetniško kulturo »Umetnost«, se je izkazala za neutemeljeno. Včeraj smo prejeli prvo trojno številko novega, osmega letnika, ki ji je pridružena literarna priloga »Živa njiva«. V nekoliko barvno poživljenem ovitku je na 52 straneh zbrano mnogo vsakovrstnega gradiva, ki dokazuje, da se uredništvo uspešno trudi, da bi mesečnik vzdržalo na svoji kvalitetni višini. Novost je tokrat umetniška priloga na modernem papirju, ki prinaša umetniško ilustracijo jubilarja Maksima Gasparija: »Prešernov Sonetni venec«. Podobne priloge bodo imele vse nadaljnje številke.

Najtehtnejši prispevek je tokrat napisal Marij Skalan, ki se bavi z vprašanjem slovenskega umetniškega štata. Pisec zaključuje svojo razpravo z ugotovitvijo, da je »vsako razlaganje del posameznega ustvarjalca za edini izraz slovenske duševnosti, le žongliranje z domnevnimi, toda znanstveno ni koli dovolj utemeljenimi subjektivnimi naziranj«. »Slovenskega štata v umetnosti ni in ga ne more biti, slovenski duh pa sicer obstaja, a ga je tudi še treba točnoje in — kolikor je sploh mogoče — znanstveno določiti.« Razprava bo nedvomno zbudila med ljubitelji umetnosti, umetniki samimi in tudi med literati in glasbeniki zanimanje in morda celo obširnejše razpravljanje, ki bi vprašanje razčistilo z vseh strani.

Na uvodni mestu pričbuje »Umetnost« pogovora z umetnikom, ki sta letos praznovala 60letni življenjski jubilej. Sta to »Vesnana« Saša Santel in Maksim Gaspari. Oba sta naši kulturni javnosti dobro znana. Čitatelje bo zanimalo, kaj umetnika trenutno snujeta, kakšne načrte gojita za bodočnost in kako gledata na svoje okolje. Poseben članček izpod peresa J. je posvečen jubilarju Gaspariju, ki je »svojo lirčno, slikarsko pesem izkopal že kot mladenič iz slovenske zemlje. Njegovo srce je obviselo na ljudskih običajih, ki se že izgubljajo v pozabljenju. Iz Gasparijevih poroč ob veje zdrav slovenski duh, ki ni klonil hlapčevstvu čemernih modnih struj. Gaspari je edini slikar, ki je obudil slovensko narodno pesem. Njegova umetnost živi med nami. Narod jo je sprejel in jo časti in čisti jo bo, dokler bo izvenela pesem poslednje slovenske matere.«

Jos. C. Oblak je avtor »Misli ob Vrtni umetnosti«. Z navdušenjem sprejema in pozoravlja originalno knjižico inč. Cirila Jegliča »Vrtna umetnost«, ki je nedavno izšla. »Pravim, da ima lep vrt — kot umetnina — pred vsemi drugimi umetninami — in to poudarjam — to prednost in posebnost, da je umetnina v resnici živa, da raste in da se izpreminja... In prav s tem mora računati vsak ustvarjalec: z njegovim valovanjem, ki je večno živo valovanje in utripanje — življenja... Umetnina z ohiom božanstva, kakor ga izžareva vsaka resnična umetnina! O, to so vedeli

Dr. N. Bubnov je umrl

Umril je v ljubljanski bolnišnici sloveč učnjak in zgodovinar, upokojeni vseučiliški profesor Nikolaj Bubnov, ki je bil dolgo vrsto let dekan kijevske univerze. Njegovo ime je zaslovelo po znameniti, 1400 strani obsegači monografiji »Zbornik Gerbertovih pism«, ter po svojem pomembnem delu, ki je izšlo v latinski in ki ima naslov »Opera Gerberti mathematica«. Leta 1920, je bil izvoljen za profesorja na ljubljanskem vseučilišču, kjer je predaval do svoje upokojitve. Pokojnik je bil predsednik ljubljanske podružnice Društva ruskih učenjakov. Bil pa je tudi priljubljen družabnik, duhoviti mož, ki je znal razvedriti prijatelje in tovariše. Mnogo misla pa je imel tudi za glasbo, saj je bil med stalnimi obiskovalci ljubljanskih koncertov. Hvaležno se ga bodo spominjali slušatelji, ki so videli v njem ne samo ugledega znanstvenika ampak tudi srčno blagega prijatelja. Bil je zelo navezan na svojega edinega sina, ki pa je mlad umrl. S svojim delovanjem pri nas si je pridobil pokojni dr. N. Bubnov mnogo prijateljev, simpatij in priznanj. Njegov lik bo trajno in svetlo živel v spominu širokega kroga pokojnikovih znancev in čestilcev. Pokopali ga bodo danes ob 14.30 iz kapele sv. Nikolaja na Zalah na pokopališču k Sv. Križu.

Ravnatelj J. Christof — 80 let

Zasluzen, vrl mož je praznoval včeraj svojo 80letnico. Je to ravnatelj Josip Christof, ki je po svoji školsko prosvetni delavnosti znan daleč naokoli. S svojo vztrajnostjo, marljivostjo in sposobnostjo je izgradil slovečo trgovsko šolo v Ljubljani v odlični zavod, ki temeljito pripravlja našo mladino za življenje. Letos praznuje ravnatelj Josip Christof poleg svoje 80letnice tudi 60letnico mature in 40letnico svoje šole. Slavljenec se je živahno, uspešno udeleževal tudi v pedagoških stroki, zanimal se je za napredek sadjarstva in poljedelstva ter se vneto boril za zboljšanje položaja zasebnih uradnikov. Ustnovil je leta 1903. Društvo odvetniških in no'arskih uradnikov v Ljubljani, ki ga je vodil po-

in slutili tudi drugi, le povedati niso znali ali si niso upali. Zdal je to povedal Ciril Jeglič in to celo prav lepo...

Zanimiv je tudi članek A. C. »Znamenite razstave evropskega slikarstva v drugi polovici XIX. stoletja«. Pisec opisuje, kako so se uveljavljali utemeljitelji slikarskega realizma, impresionizma in moderne 20. stoletja Gustave Courbet, Edward Manet, Claude Monet, Paul Cezanne, Paul Gauguin in Vincent van Gogh, ki dolgo niso mogli ali pa sploh niso prodrali v svetovno znani konservativni pariški »Salon«. Članek dopolnjujejo misli »Iz pisma Vincenca van Gogha«.

Pestro gradivo prinaša obzornik »Iz Umetniškega sveta«.

Kakor običajno je tudi nova številka »Umetnosti« bogato ilustrirana. Veliko je reprodukcij jubilarov Gasparija in Santla. Gaspari je zastopal s »Tremi deklicami« (1906), »Na snrtaškem odru« (1909), s portretom »Moja žena« (1943), mladinsko ilustracijo »Deklica s pečo« (dve podobji), »Butarami«, »Saša Santel z »Ex librisom«, »Belokranjsko terico«, »Pesnikom A. Askercom«, »Pesnikom Fr. Prešernom«, »Glavo deklice«, portretom slikarja Ivana Vavpotiča in knjižno ilustracijo. Svetovno znane so reprodukcije slik J. P. Milleta »Mož z motikom«, »Krave ob vodi«, G. Courbeta »Pogreb v Ormansu«, »Mlada žena«, Claudea Moneta »Pomlad«, A. Böcklina »Poigravanje valov«, »Lastna podobja«, C. Pisarrova »Posta«, Paul Cezannova »Krajina in Provanca«, Vincent van Goghova »Krajina in »Sončne rože in »Njive«, P. Gauguina »Lastna podobja« in »Krajina«. Rusko slikarstvo je zastopano s sliko Klavdija Vasiljeviča Lebedjeva »Rusko kmečko dvorišče«, češko zastopar Rudolf Beranek s podobo Jana Žižka, dalmatinsko plastiko pa Branislava Deškovića »Starca«. Alojzij Gangl, prvi slovenski moderni kipar, je zastopan pri reliefom v marmorju »Marija v zvezdah«, ki je bil izdelan že l. 1898, in je sedaj v Narodnem muzeju; kipar Urbenija pa z lesom »Tolažnica«, ki je sedaj v Narodni galeriji. Priročna je tudi reprodukcija portreta barona Jurja Vege, ki ga je izdelal kipar Zajec in je sedaj v zidan na Vegovi rojstni hiši v Moravčah. Zajcev je tudi »Večere«.

Priloga »Živa njiva« prinaša pesmi Leopolda Stanka »Kmet razkazuje svoj dom« »Vzdih«, Marija Skalan »Poročeneva ljubica«, »Oprostite, Zdravka Ocvirka »Ljubim«, Iva Peruzija »Pogovor z Bogom«, N. Rusa »Ti ljubši me«, Helene Rianske »Toplo pesem« in krlatec Omarja Hajama v prevodu Antona Debeljaka. Številko zaključujejo misli o ljubezni.

V celoti je nova trojna številka »Umetnosti« dasi skraćena na zelo majhen obseg, vredna pozornosti vseh naših ljubiteljev umetnosti in vsega našega kulturnega občinstva. Njeno kulturno poslanstvo je važno, njena vsebina kakovostna. Oboje nam veleva, da jo podpremo vsi, ki smo kakor koli povezani s slovensko kulturo.

žrtovovalno dolgo vrsto let. Sedaj, ko se je zvrnilo na savljenčeva, še zmerom čvrsta remena osem križev, mu želimo, da bi še dolgo vrsto let užival sadove svojega dela.

DNEVNE VESTI

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list šefa pokrajinske uprave v Ljubljani št. 79, z dne 2. oktobra 1943 objavlja zopetno uvedbo solnčnega časa in nadaljnjo veljavnost dosežanih predpisov o racionalnem gospodarstvu.

— Šolski nadzornik v Radovljici. V Radovljici je prišel te dni šolski nadzornik dr. Marchart. Spremljala sta ga nadučitelj Brčtan Jerič in referent za strokovne šole šolski ravnatelj August Bürger.

— Pri izpizvanju svoje dolžnosti so umrli Josip Krasnik v Jesenic, Rudolf Istner iz Beljaka in Viktor Rainer, ki je umrl v vojni bolnišnici.

— Iz trgovskega registra. Pri »Pharmaceutski družbi z o. z.« se izbršuje poslovloje: dr. Daniell Anton Danev, Jankole Zinka in Jankole Vojanin, vpiseta pa se poslovodji: Jelačin Ivan, veletrgovce v Ljubljani in škufca Anica, trg. prokuristka in posestnica v Ljubljani.

— Smrt znanega nemškega umetnika. V Celovcu je umrl prof. Swibert Lobisser, ki je doživel 65 let. Pokojnik je bil eden največjih umetnikov sedanjega časa. Njegove umetnine, predvsem slike in lesorezi, so razširili njegovo slavo po vsej Nemčiji. V zgodovini nemške umetnosti v 20. stoletju bo za zamezlo Lobisserjevo delovanje posebno častno mesto.

— Nemške dramske predstave v Revalu. Tudi v novi sezoni bo estonsko dramsko gledališče v Revalu uprizarjalo predstave v nemščini, ki so namenjene predvsem nemškim vojakom. Tudi operete se uprizarjajo v nemščini.

— Grillparzer v hrvaščini. Višji režiser zagrebškega mestnega gledališča dr. Brank Govejša je prevedel Grillparzerjeve »Marske in ljubzenske valove« v hrvaščino. Grillparzerjevo delo bodo v odlični prevodu uprizarili po vseh večjih hrvaških odrih.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Tel. 27-30 KINO SLOGA Tel. 27-30

Zopet veliko dramsko delo po Ernst Zahn-ovi noveli »Der Schatten«

VIOLANTA

Večna lepota gorskih krajev tvori čudovit okvir pretresljivega dejanja ljubezni, krivde in pokore

V glavnih vlogah: Annelies Reinhold, Richard Haussler in Hans Schlenk

Predstave ob 15. in 17. uri, v nedeljo pa še ob 10.30 uri

KINO MATICA Telefon 22-41

Veliki umetnik Heinrich George in šarmantna Ilse Werner v ljubavni drami najvišje kakovosti

Svatba na Medvedjem dvoru

Odlična režija, nadvse lepa glasbena spremljava in sijajni igralci.

Predstave dnevno ob 15 in 17. uri

IZ LJUBLJANE

— Iz Poroka. V cerkvi Marijinega ožnjenja sta se v nedeljo popoldne poročila gđ. Marjanca Khamaova, edina hčerka uglednega ljubljanskega trgovca g. Frana Khama, in g. Mitja Biber, tehnični uradnik papirnice v Vevčah. Poročilo ju je g. p. Roman Tominec, za priči pa sta bila nevestin in ženihin oče. Uglelnemu, simpatičnemu mlademu paru veljajo tudi naše iskrene čestitke.

— Ali bo oktober lep? Lani je bil oktober nenavadno lep in tople. Kakšen bo letos, zdaj pač ne moremo napovedovati. Zadovoljji smo pa lahko z desedanjim vremenom. Popoldne je navadno lepo in prijetno toplo. Tudi včeraj nas je gredo blago jesensko sence. Najvišja temperatura je dosegla 21°. Včeraj je zračni pritisk precej popustil, približno za 2 milimetra, davi je pa zopet začel narasčati. Menda bo vreme ostalo še lepo, kar bi sklepali tudi po megli, ki nas je zagrinjala davi in ki je pri nas navadno napovedovalka sonca. Ponoči je bilo pretežno jasno, zato se je tudi malo bolj ohladilo. Današnja minimalna temperatura je znašala 9,8°.

— Iz trgovskega in združnega registra. Tvrdka »Centropapir«, družba z o. z. v Ljubljani, se je razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidator je Vencoslav Bizjak, zasebni uradnik v Ljubljani. — Pri Nabavni in prodajni zadrugi v Novem mestu je bil vpisan pooblaščen poslovodja Anton Vrtačnik, in sicer s pravico sopolodpisanja za zadrugo in še enim članom upravnega odbora.

— Iz železniških upokojencev se sproča, da se kočevski premost do nadaljnjega ne more naročiti, ker ga ni v zalogi, pač pa se še na dalje lahko naroča trboveljski premost. Naročilo na kočevski premost se lahko spremeni v naročilo na trboveljski premost proti doplačilu razlike, kar lahko vsakdo napravi pri svoji edini z nabavo knjižico na kurivo.

— Iz Na strokovni nadaljevalni šoli za umetne in moske oblačilne obrti v Ljubljani bodo popravni in drugi izpiti istočasno z vpisovanjem učencev v petek, 8. t. m., ob 14. uri v poslopju bežigradske meštanske šole. Pouk se bo pa pričel v torek, 12. t. m., ob 14. uri in bo nato vsak torek, četrtek in petek popoldne. Mojstri in vajenci se ponovno opozarjajo, da je točen vpis v šolo in reden obisk pouka po zakonu obvezen in da se bodo vsi zadeni prestopki kazensko zasledovali. Za izpite velja še posebej, da učence, ki zamudijo odpreni rok, izgubi pravico do izpita. — Upravitelj.

— Iz Pierre Loti: Islandski ribič v slovenskem prevodu Vladimirja Levstika je knjiga, ki naj ne marja v nobeni knjižnici. Dobite jo v Knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani.

— Iz Tekstilni in oblačilni predmeti — prijava inventarja. Prizlate tvrdke se ponovno opozarjajo, da poteče rok predložitve inventarja 9. t. m. Inventar je vložiti pri Pokrajinskem gospodarskem svetu. Potrebne tiskovine bodo od 6. t. m. v pisarni Združenja trgovcev na razpolago.

— Iz Nesreče. V ljubljanski bolnici se zdravijo številni ponesrečenci, ki so se ponesrečili v zadnjih dneh. Z drevesa je padel in se potolkel po glavi 12letni sin delavca Milan Pincec iz Ljubljane. Pri padcu s lestve pa je bil notranje ranjen 47letni posestnik Janez Križaj z Vrhnike. — Ana Mitkar 45letna šivilja iz Ljubljane, je ranjena na glavi. — Desetico si je zlomila pri padcu 60letna gostilničarka Terezija Goljar

iz Ljubljane. — Desno nogo si je zlomila pri padcu 43letna žena posestnika iz Zbornice Ana Kržič. — Prav tako si je zlomila desno nogo 63letna zasebnica Zorka Dohertel iz Ljubljane. — Razen tega se zdravijo v splošni bolnici številni ponesrečeni otroci, Boris Kuralt, 6letni sin policijskega stražnika iz Ljubljane, si je pri padcu zlomil desnico. — Prav tako si je zlomil desnico 17letni sin elektromonterja Boris Šavs iz Ljubljane. — Levico si je zlomila štiriletna hči uradnika Bogdana Kapetanovič iz Ljubljane; padla je na stopnicah. — Petletnega sina tesarja iz Ljubljane, ne Janeza Štebete, je ugriznil pes v levo nogo. — Marjan Sušnik, 17letni sin tesarskega mojstra iz Ljubljane, se je vsekval v levico.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Torek, 5. oktobra: Placid in tov. DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Svatba na Medvedjem dvoru.

Kino Sloga: Violanta.

Kino Union: Romanca v molu.

DEZURNELEKARNE

Danes: dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6; Hočevar, Celovška cesta 62; Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Sobota, 9. oktobra, ob 16.30: Cvetje v jeseni.

Krstna predstava. Otvoritev dramske sezone.

Izven. Cene od 22 lir navzdol.

Nedelja, 10. oktobra, ob 15: Ifigenija na Tavridi.

Izven. Cene od 22 lir navzdol.

Razpis abonmaj. V nekaj dneh do vstevši

7. t. m. bodo rezervirani lanskoletnim abonentom njihovi sedeži; od 8. t. m. dalje pa bodo novim reflektantom na razpolago. Vse informacije in prijave vsak dan od 10-12, in od 15. do 17 ure v veži dramskega gledališča.

Drama bo otvorila letošnjo sezono v soboto 9. t. m. s prof. Šestovo dramatisacijo Tavčarjeve popularne povesti »Cvetje v jeseni«. Predstavo bo zrealiziral dramatisator sam, Irena bo v soboto izven abonmaja. Opozorjamo na to novost.

OPERA

Sreda, 6. oktobra, ob 16: Zemlja smehljaja.

Opereta. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Sobota, 9. oktobra, ob 16: Madama Butterfly.

Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Nedelja, 10. oktobra, ob 16: Prodana nevesta.

Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Prvi v letošnji sezoni bodo ponovili v gredo 6. t. m. Leharjevo opereto »Zemlja smehljaja« z Mejninkovo in čudnom ter Barbičovo in M. Sancelom v glavnih partijah. Opereto bo letos dirigiral Samo Hubad; režiser in koreograf: P. Golovin.

Otvoritev operne sezone bo v soboto 16. t. m. Izvajali bodo Gluckovo opero: »Orfej in Eridika« z Vidaličev, Golobovo in Ribičev. Dirigent: D. Zebre; režiser: C. Debevec; koreograf: P. Golovin.

Zlogovnica št. 44

a — an — ar — aš — bar — ee — eč — de — de — dre — du — e — ev — ga — i — i — ja — je — klid — kov — le — li — lov — man — mo — nan — ne — nes — ni — nu — o — pil — rang — ren — ri — rin — sal — se — sko — ste — u — so — sol — tan — ti — to — u.

Iz teh zlogov sestavi 15 besed s pomenom: 1. italijanski fizik in astronom (u. 1642); 2. sodobni slovenski pesnik in prevajalec; 3. grške masčevalne boginje; 4. mesec; 5. starogrški govornik; 6. glavno mesto evropske države; 7. opica; 8. ruski pisatelj s priimkom Ščedrin; 9. zdravilišče na Dolenskem; 10. koroski narodni pesnik, Vodnikov sodobnik; 11. ameriški noj; 12. grški matematik, visok geometričar; 13. ženski red; 14. visok kitajski uradnik; 15. pritok Srske Morave.

Prve črke, brane navzdol, in zadnje navzgor povedo citat iz Horaca. (Aequum memento rebus in arduis servare mentem.)

Rešitev zlogovnice št. 43

1. Moravče, 2. Olbi, 3. dromedar, 4. Račice, 5. obraz, 6. sladoled, 7. torpedo, 8. parlament, 9. rogovilec, 10. Abesinija, 11. Vesel, 12. infinitiv, 13. Črna gora, 14. Nazaret, 15. okapi, 16. Surovor, 17. Tivoli, 18. Ungnad, 19. Črna morje, 20. Ezebiel, 21. Nostradamus, 22. Oranje, 23. sanum, 24. Tripolis, 25. Dejanira, 26. ekcem, 27. Vinkovci, 28. Ignac, 29. Cetinje.

»Modrost, pravičnost, učenost, čednost brez dožalvti videl sem samice.«

KROJASKO MIZO in osem boljnih stolov prodam. Izdelujem pohištvo po naročilu. Zorman, Breg 14.

DIVJI KOSTANJ kupuje »Zegosa«, zadruga malih gospodarjev, Gallusovo nabrežje 33, vsak dan od 9. do 12. ure dopolno.

KLOBUČARNA "PAJK"

Vam strokovno osnaži, preobliha in prebarva Vaš klobuk, da izgleda kot nov. — Lastna delavnica. Zaloge klobukov. — Se pripravljamo.

RUDOLF PAJK, LJUBLJANA, SV. PETRA OSTA ST. 36

MIKLOŠEVA CESTA 92, 12 (Nasproti hotela Union)

in zamolko branje bobnov. Dedkova palica je zaplesala. Polly je tiho pobrun-davala.